

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1260/2013/EU RENDELETE

(2013. november 20.)

az európai demográfiai statisztikákról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 338. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 16. cikke (4) bekezdésének megfelelően 2014. november 1-jétől a Tanács tagjainak minősített többségét – többek között – a tagállamok népessége alapján állapítják meg.
- (2) A Gazdasági és Pénzügyi Tanács rendszeresen megbízza a Gazdaságpolitikai Bizottságot, hogy az Eurostat népesség-előrejelzései alapján értékelje az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát és minőségét.
- (3) Az 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽²⁾ megfelelően a Bizottságnak továbbított, területi egységekre lebontott valamennyi tagállami statisztikának a NUTS-osztályozást kell használnia. Következésképpen, hogy összehasonlítható regionális statisztikák készüljenek, a területi egységeket a NUTS-osztályozás szerint kell meghatározni.
- (4) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 175. cikke második bekezdésével összhangban a Bizottság háromévente jelentést nyújt be az Európai

Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a gazdasági, társadalmi és területi kohézió elérése terén elért előrehaladásról. E jelentések elkészítéséhez, valamint az uniós régiók – beleértve a különböző régiókat, mint a határmenti régiókat, nagyvárosi régiókat, vidéki régiókat, valamint a hegyvidéki és szigeti régiókat – demográfiai változásainak és lehetséges jövőbeli demográfiai kihívásainak rendszeres ellenőrzéséhez NUTS 3. szintű éves regionális adatokra van szükség. Mivel a népesség előregedése régióként jelentősen eltérő, az Eurostat feladata, hogy rendszeresen regionális előrejelzéseket készítsen abból a célból, hogy teljes kép alakuljon ki az Unió NUTS 2. régióinak demográfiai helyzetéről.

- (5) Az EUMSZ 159. cikkének megfelelően a Bizottság évente jelentést készít az EUMSZ 151. cikke céljainak megvalósításában elért előrehaladásról, beleértve az Unión belüli demográfiai helyzetet.
- (6) A Bizottság „Szolidaritás az egészségügyben: az egészség terén mutatkozó egyenlőtlenségek csökkentése az Európai Unióban” című, 2009. október 20-i közleményében támogatta az életkorra, nemre, társadalmi-gazdasági státusra és földrajzi dimenzióra vonatkozó adatok és egészségügyi mutatók további fejlesztését, illetve gyűjtését.
- (7) Az Unió fenntartható fejlődési stratégiájának, amelyet az Európai Tanács 2001-es göteborgi ülésén indított el és amelyet 2006-ban felülvizsgáltak, célja a ma és a holnap generációi életminőségének folyamatos javítása. A kétévente kiadott bizottsági (Eurostat) monitoringjelentés az Unió fenntartható fejlődési mutatói alapján tárgyilagos statisztikai képet nyújt az előrelépésekről.
- (8) Az éves demográfiai statisztikák elengedhetetlenek számos szakpolitika – különösen a társadalmi és gazdasági kérdések – nemzeti és regionális szintű tanulmányozásához és meghatározásához. A népességstatisztika szintén számos szakpolitikai mutató alapját képezi.
- (9) A pekingi cselekvési platform (1995) IV. fejezetének H.3. stratégiai célkitűzése referenciakeretet biztosít a nemek szerint lebontott adatoknak és információknak a tervezés és a szakpolitika értékelése céljából történő előállításához és közzétételéhez.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2013. október 22-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2013. november 15-i határozata.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. május 26-i 1059/2003/EK rendelete a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról (HL L 154., 2003.6.21., 1. o.).

- (10) A népességstatisztikák nélkülözhetetlen elemei az össznépeség megbecslésének a számlák európai rendszerének (ESA) keretében. Az adatok naprakésszé tétele és felülvizsgálata fontos szerepet tölt be az európai szintű statisztikák létrehozásában.
- (11) Annak érdekében, hogy biztosítható legyen a tagállamok által szolgáltatott adatok minősége és különösen az összehasonlíthatósága, és uniós szinten megbízható összegzések készüljenek, a felhasznált adatoknak ugyanazokon az elveken kell alapulniuk és ugyanarra a referencia-időpontra vagy referencia-időszakra kell vonatkozniuk.
- (12) A 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ referenciakeretet biztosít az európai demográfiai statisztikákhoz. A rendelet különösen a szakmai függetlenség, a pártatlanság, a tárgyilagosság, a megbízhatóság, a statisztikai adatok bizalmas kezelése és a költséghatékonyság elvének való megfelelést követeli meg.
- (13) A demográfiai adatoknak konzisztensnek kell lenniük a 862/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾, valamint a 763/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁾ értelmében gyűjtött adatokkal. E célból értékelni kell a tudományosan megalapozott és jól dokumentált statisztikai becslési módszereket, és azok alkalmazását ösztönözni kell.
- (14) Az európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele során a nemzeti és európai statisztikai hatóságoknak, illetve adott esetben az egyéb érintett nemzeti és regionális hatóságoknak az európai statisztikai rendszer bizottsága által 2011. szeptember 28-án felülvizsgált és naprakésszé tett, európai statisztikákra vonatkozó gyakorlati kódexnek megfelelően kell eljárniuk.
- (15) E rendelet biztosítja a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához, valamint a személyes adatok védelméhez való jogot, az Európai Unió alapjogi Chartájának 7. és 8. cikkében előírtak szerint.
- (16) A 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽⁴⁾ és a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁽⁵⁾ alkalmazni kell a személyes adatok e rendelettel összefüggésben történő feldolgozására.
- (17) Mivel e rendelet célját – nevezetesen az európai demográfiai statisztikák tagállamokban való szisztematikus elkészítésére irányuló közös jogi keret megteremtését – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a fellépés léptéke vagy hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően e rendelet nem lépi túl a fenti cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (18) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽⁶⁾ megfelelően kell gyakorolni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

E rendelet közös jogi keretet hoz létre a népességre és a népmozgalmi eseményekre vonatkozó európai statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- a) „országos”: egy tagállamnak az 1059/2003/EK rendelet referenciaidő alatt hatályos változata szerinti területe;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. március 11-i 223/2009/EK rendelete az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2007. július 11-i 862/2007/EK rendelete a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról, valamint a külföldi állampolgárságú munkavállalókra vonatkozó statisztikák összeállításáról szóló 311/76/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 199., 2007.7.31., 23. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. július 9-i 763/2008/EK rendelete a nép- és lakásszámlálásról (HL L 218., 2008.8.13., 14. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1995. október 24-i 95/46/EK irányelve a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000. december 18-i 45/2001/EK rendelete a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 182/2011/EU rendelete a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

b) „regionális”: az 1059/2003/EK rendelet referenciaidő alatt hatályos változata szerinti 1., 2. vagy 3. NUTS szint; az uniós tagsággal nem rendelkező országok esetében az országok és a Bizottság (Eurostat) közötti megegyezés alapján a referenciaidő alatt hatályos változat szerinti 1., 2. és 3. szintű statisztikai régiók;

c) „szokásos lakóhellyel rendelkező népesség”: minden olyan személy, aki a referenciaidő alatt szokásos lakóhellyel rendelkezett valamely tagállamban;

d) „szokásos lakóhely”: az a hely, ahol az egyén napi pihenőidejét tölti, tekintet nélkül a kikapcsolódás, nyaralás, baráti és rokonlátogatás, üzleti, orvosi kezelés vagy vallásos zárándoklat céljából való ideiglenes távollétekre. Kizárólag azok a személyek tekinthetők a szóban forgó földrajzi területen szokásos lakóhellyel rendelkezőknek, akik:

i. a referenciaidőt megelőzően legalább 12 hónapig folyamatosan a szokásos lakóhelyükön éltek; vagy

ii. a referenciaidőt megelőző tizenkét hónap során azzal a szándékkal érkeztek a szokásos lakóhelyükre, hogy legalább egy évig ott tartózkodjanak.

Ha az i. vagy ii. alpontban leírt körülmények nem állapíthatók meg, akkor a „szokásos lakóhely” a jogszerű vagy nyilvántartott lakóhelyként értelmezhető, kivéve a 4. cikk alkalmazásában.

A „szokásos lakóhely” fogalmának alkalmazásakor a tagállamok az egyedi eseteket az 1201/2009/EK bizottsági rendelet ⁽¹⁾ mellékletének megfelelően kezelik;

e) „élveszületés”: olyan gyermek világra jövele, aki lélegzik vagy más életjelet – például szívverést, a köldökszinór lüktetését vagy harántcsíkos izmok határozott mozgását – mutat, a gesztációs kortól függetlenül;

f) „halálozás”: az élet minden jelének végleges elmúlása az élveszületés után bármely időpontban (az életfunkciók születés utáni megszűnése, az újraélesztés lehetősége nélkül);

g) „népmozgalmi események”: az e) és f) pontban meghatározott élveszületések és elhalálozások.

3. cikk

A népességre és a népmozgalmi eseményekre vonatkozó adatok

(1) A tagállamok a szokásos lakóhellyel rendelkező népességükről a referenciaidőre vonatkozóan adatokat szolgáltatnak a Bizottságnak (Eurostat). A szolgáltatott adatok a népességet kor, nem és a lakóhely régiója szerinti bontásban tartalmazzák.

⁽¹⁾ A Bizottság 2009. november 30-i 1201/2009/EK rendelete a nép- és lakásszámlálásról szóló 763/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a jellemzők és bontásuk technikai leírása tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 329., 2009.12.15., 29. o.).

(2) A tagállamok adatokat szolgáltatnak a Bizottságnak (Eurostat) a referencia-időszak alatt bekövetkezett népmozgalmi eseményeikről. A tagállamok a népesség fogalmának ugyanazon meghatározását használják, mint az (1) bekezdésben említett adatok esetében. Ezen adatok a következő változókra terjednek ki:

a) élveszületések száma nemek, születés hónapja, az élveszületések sorrendje, az anya életkora, az anya születési éve, az anya születési országa, az anya állampolgársága szerinti ország és az anya lakóhelyének régiója szerinti bontásban;

b) halálozások száma életkor, nemek, születési év, lakóhely régiója, születési ország, állampolgárság szerinti ország és halálozás hónapja szerinti bontásban.

(3) A tagállamok a népesség fogalmának e rendelet szerinti, ugyanazon meghatározását használják valamennyi országos és regionális szint esetében.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az (1) és (2) bekezdésben említett adatok bontásával, az adatok határidejével és felülvizsgálatával kapcsolatos egységes feltételekre vonatkozóan. A szóban forgó végrehajtási jogi aktusokat a 10. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

4. cikk

Teljes népesség különleges uniós célokra

(1) A Tanácsban alkalmazott minősített többségi szavazás céljából a tagállamok a 2. cikk c) pontjában meghatározott teljes népességről országos szintű adatokat szolgáltatnak a Bizottságnak (Eurostat) a referenciaidőre vonatkozóan, a referenciaév végétől számított nyolc hónapon belül.

(2) A tagállamok megbecsülhetik az (1) bekezdésben említett teljes népességet a jogszerű lakóhellyel rendelkező vagy nyilvántartott népesség alapján, tudományosan megalapozott, jól dokumentált és nyilvánosan hozzáférhető statisztikai becslési módszerek alkalmazásával.

5. cikk

Gyakoriság és referenciaidő

(1) A tagállamok minden évben – adatokat szolgáltatnak a Bizottságnak (Eurostat) az előző évre vonatkozóan a 3. cikk (1) bekezdésében és a 3. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában említett népességükről, illetve népmozgalmi eseményeikről.

(2) A tagállamok a 4. cikkben említett teljes népességről évente országos szintű adatokat szolgáltatnak a Bizottságnak (Eurostat).

(3) E rendelet alkalmazásában „referenciaidő”: az esettől függően vagy a (4) bekezdésben említett referencia-időpont, vagy az (5) bekezdésben említett referencia-időszak.

(4) A népességi adatok referencia-időpontja a referencia-időszak vége (december 31. éjféli). Az első referencia-időpontot 2013-ban, az utolsó referencia-időpontot pedig 2027-ben kell meghatározni.

(5) A népmozgalmi események adataira vonatkozó referencia-időszak az a naptári év, amely során az esemény történt. Az első referencia-időszak 2013., az utolsó referencia-időszak pedig 2027.

6. cikk

Adatok és metaadatok szolgáltatása

A tagállamok az ebben a rendeletben előírt adatokat és metaadatokat a Bizottság (Eurostat) által meghatározott adatcsere- és metaadatcsere-standardoknak megfelelően hozzáférhetővé teszik a Bizottság (Eurostat) számára. A tagállamok ezeket az adatokat és metaadatokat vagy az egyponstos adatbeviteli szolgáltatásokon keresztül szolgáltatják a Bizottságnak, olyan módon, hogy a Bizottság (Eurostat) ki tudja azokat nyerni, vagy az egyponstos adatbeviteli szolgáltatások használatával továbbítják.

7. cikk

Adatforrások

Az adatok a tagállam által a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően kiválasztott adatforrásokon alapulnak. Adott esetben tudományosan megalapozott és jól dokumentált statisztikai becslési módszereket kell alkalmazni.

8. cikk

Megvalósíthatósági tanulmányok

(1) A tagállamok megvalósíthatósági tanulmányokat készítenek a „szokásos lakóhely” fogalmának a 3. cikk (1) és (2) bekezdésében említett népességre és népmozgalmi eseményekre vonatkozó használatáról.

(2) Az (1) bekezdésben említett megvalósíthatósági tanulmányok eredményeit 2016. december 31-ig el kell juttatni a Bizottságnak.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett megvalósíthatósági tanulmányok elkészítésének megkönnyítése érdekében az Unió pénzügyi támogatásban részesítheti a nemzeti statisztikai intézeteket és más, a 223/2009/EK rendelet 5. cikkében említett nemzeti hatóságokat.

9. cikk

Minőségi követelmények

(1) A tagállamok biztosítják a továbbított adatok minőségét.

(2) E rendelet alkalmazásában a továbbítandó adatokra a 223/2009/EK rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében említett minőségi kritériumok alkalmazandók.

(3) A tagállamoknak jelentést kell tenniük a Bizottság (Eurostat) számára a referencia-metaadatokról az európai statisztikai rendszer szabványai alapján, különös tekintettel az első referenciaévre vonatkozóan használt adatforrásokra, fogalommeghatározásokra és becslési módszerekre, és tájékoztatniuk kell a Bizottságot (Eurostat) az ezekben bekövetkezett változásokról.

(4) A Bizottság (Eurostat) kérésére a tagállamok a statisztikai információk minőségének értékeléséhez szükséges minden tájékoztatást megadnak.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy az e rendelet 3. cikkében előírt népességi adatok konzisztensek legyenek a 862/2007/EK rendelet 3. cikke (1) bekezdésének c) pontja által előírt adatokkal.

10. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját a 223/2009/EK rendelettel létrehozott európai statisztikai rendszer bizottsága segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

11. cikk

Felülvizsgálati záradék

(1) A Bizottság e rendelet végrehajtásáról benyújt egy első jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak 2018. december 31-ig, majd egy második jelentést 2023. december 31-ig. E jelentésekben a Bizottság figyelembe veszi a tagállamok által szolgáltatott információkat és értékeli a továbbított adatok minőségét, az alkalmazott adatgyűjtési módszereket, a tagállamokra, illetve az adatszolgáltatókra háruló többletterhet, valamint e statisztikai adatok összehasonlíthatóságát. E jelentések értékelik a jogszerű lakóhellyel rendelkező vagy nyilvántartott népesség alapján a „szokásos lakóhellyel rendelkező népesség” becslésére alkalmazott, tudományosan megalapozott, jól dokumentált statisztikai becslési módszerek alkalmazását. Az első jelentés a 8. cikkben említett megvalósíthatósági tanulmányok eredményeit is tartalmazza.

(2) E jelentésekhez – adott esetben – javaslatokat kell csatolni, amelyek arra hivatottak, hogy tovább javítsák az e rendelet szerinti, a népességre és népmozgalmi eseményekre vonatkozó európai statisztikák fejlesztésének, előállításának és közzétételének közös jogi keretét.

12. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet 2028. augusztus 31-én hatályát veszti.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. november 20-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

V. LEŠKEVIČIUS
